

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD
ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

UDGIVET AF MARINEFORENINGEN · REDAKTØR E. W. MARSTON

31. AARGANG
1944

Postkonto 1608 HAVNEGADE 55 · BLADETS OG HOVEDFORENINGENS KONTOR
KØBENHAVN K. · TELEFON PALÆ 2886 · KONTORTID 1—4
BLADETS KONTOR FOR ANNONCER: STUDIESTRÆDE 49. CENTRAL 12327.

HÆFTE I
JANUAR

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

Paa Hendes Majestæt Dronningens Fødselsdag tilsendte Marineforeningen Dronningen en Lykønskning med en Blomsterdekoration. Herpaa modtog Formanden følgende Svar:

*Sorgenfri Slot
Lyngby*

Modtag min hjertelige Tak.

Alexandrine.

Herning Afdeling.

Hr. Kommandør Paul Ipsen!

Sender hermed Dem og Hovedbestyrelsen Afdelingens og min bedste Tak for den venlige Tanke og Hilsen til vor 1 Aars Fest.

Vi havde en god Aften, der var mødt 89 i alt, Damerne iberegnet, saa det var jo god Tilslutning.

Festens Program var i korte Træk saadan: Kl. 17 Flaadefilmen — Middag — Emblemuddeling til de nye Medlemmer — Kaffe — Dans paa Dækket og ind imellem Dansene amerikansk Lotteri. Slut Kl. 22.45.

Der var en Del Taler ved Bordet, en Sang lavet af Damerne, og desuden blev Sangbogen brugt flittigt, og selvfølgelig begyndte Festen med Flaghejsning og endte med Nedhaling af Flaget med sædvanlig Honnør.

Med venlig Hilsen

Thorsø Pedersen.

Randers og Omegns Afd. afholdt under overvældende Tilslutning sin aarlige Juletræsfest den 27. December paa Hotel „Randers“. Kl. 17.45 marcherede Børnene til Tonerne af „Holmens faste Stok“ ind i Festsalen. Her bød Formanden, Sejlmagermester Chas. Mortensen, Velkommen, idet han i smukke Ord tolkede de Følelser, Julen vækker hos os alle og sluttede med et „Gud bevare Kongen“. Derefter højstes Flaget paa traditionsmæssig Vis. Saa gik man rundt om Juletræet og sang de gamle, kendte Julesalmer og Jule-

sange, hvorefter der uddeltes Attraps, Julegaver af forskellig Art og Frugt til Børnene. Disse dansede senere til Tonerne af Kammerat Gindesgaards Orkester. Senere fremvistes et Par morsomme Tegnefilm.

Efter en Pause var der Optagelse af 12 nye Medlemmer, hvilket skete ved den traditionelle Højtidelighed med Tale af Formanden. Herefter var der Dans for Voksne til Lukketid, afbrudt af en Pause, medens Flaget blev halet ned.

Skjern-Tarm Afd. De to Soldaterforeninger i Skjern, Garder- og Rytterforeningen samt Marineforeningen, havde i Forening planlagt en Sammenkomst paa H. M. Kongens Fødselsdag, men paa Grund af Forholdene maatte Festen aflyses, og først nu den 21. November var det muligt at gennemføre Festen efter det oprindelige Program.

Optakten til Festen blev, efter at Deltagerne var gaaet til Bords, Traditionen tro givet ved, at Marineforeningens Flag blev hejst med Honnør og under Afsyngelsen af Kongesangen. Garderforeningens Formand bød Velkommen og motiverede i en smuk Tale et Leve for Kongen. Formanden for Marineforeningen talte for Fædrelandet, ligesom der ogsaa blev talt for Flaget.

Der blev under Festens Forløb holdt flere Taler, bl. a. af Formanden for Rytterforeningen, og et Medlem af Marineforeningen mindedes de faldne Soldater og de danske Sømand, der har sat Livet til under Krigen.

Efter Spisningen blev Salen ryddet, og Dansen gik livligt i et Par Timer. I en Pause blev Deltagerne underholdt med Oplæsning af nogle muntre Smaahistorier.

Ved Festens Slutning blev Flaget nedhalet paa reglementeret Vis, og Deltagerne skiltes — endnu et Minde rigere.

Sejersø Afd.

En Sten paa den krigsforliste Skippers Grav.

Den 31. Juni 1943 drev Liget af Skipper Christensen, M/S „Odin“ af Køge, i Land i Nærheden af Sejersø Havn. „Odin“ var paa Rejse til Aalborg og krigsforliste i Nærheden af Sejersø. Hele Besætningen, der talte 3 Mand, omkom. Skipper Christensen blev den 3. August begravet paa Sejersø Kirkegaard under meget stor Deltagelse. Det var et gribende Øjeblik, da Marineforeningens Flag sænkedes over Graven, og Afdelingens Formand udtalte et „Ære være dit Minde!“ Sognefoged Jørgensen bragte paa Skibsreder Møllers Vegne forulykkede en Tak for hans Trofasthed i Rederiet. Af Sejersø Marineforening og Skibsreder Møller er der blevet rejst en Sten paa hans Grav. Den blev den 28. Novbr. 1943 af sløret ved en Mindehøjtidelighed i Kirken, som overværedes af Skipper Christensens Hustru. Skibsreder Møller var forhindret grundet paa Sygdom. — Stenen er en Natur-

sten. Under en Bronzeplatte med Marineforeningens Emblem staar:

Skipper A. C. Christensen
M/S „Odin“ af Kjøge
Krigsforlist d. 1' - 7. - 1943.
Din Pligt du gjorde paa farefuldt Havn,
her, danske Sømand, du fandt din Grav.

Marineforeningens Formand takkede paa Skibsreder Møllers, Fru Christensens og Marineforeningens Vegne for al Deltagelse.

Fredericia Afdeling.

Ærede Kammerater!

Hermed en hjertelig Tak for første Gave til vor Marine-Stue. Gaver modtages altid med Tak. — Godt Nytaar.

Kassereren for Marine-Stuen
J. C. Jensen, Fredericia.

Hadsunds og Omegns Afd. Lørdag den 4. Decbr. afholdt Marineforeningen for Hadsund og Omegn et velbesøgt og vellykket Torskegilde paa Hotel Hadsund. Stemningen var som altid maritim og national, men præget af Tiderne og de strenge Vilkaar for Søens Folk. — Kl. 22 lød Retræten.

Ny Afdeling i Hjørring (Nr. 73)

stiftet den 5. Decbr. 1943, 70 Medlemmer, har følgende Bestyrelse: Formand Mekaniker *P. E. Larsen*, Assurandør *H. Ringgaard*, Maskinmester *Einer Thorstenson*, Kontorist *Braegen Madsen* og Faktor *Wilmer Gaarn Mikkelsen*.

Nykøbing F. Afd. Onsdag den 8. Decbr. 1943 begravdes paa Nordre Kirkegaard i Nykøbing en af vore trofaste Kammerater, Tømremester *Johs. Olsen*. Vort Flag samt flere Faner tillige med et meget stort Følge fulgte Afdøde til hans sidste Hvilested. Ved Graven bragte vor Næstformand, Skrædermester *Halldin*, Afdøde en sidste Hilsen.

Æret være hans Minde!

F

Hørsholm-Rungsted Afd. afholdt den 15. Decbr. kammeratlig Sammenkomst paa Postholdergaarden med Forevisning af Flaadefilmen samt, som Tilgift, Filmen fra Kongejubilæet 1937. — Formanden, Toldvagtimester *Wichmann*, bød Velkommen, særlig til Hovedbestyrelsens Næstformand, Grosserer *C. Bønnelycke*, som ogsaa denne Gang glædede os med sin Nærværelse. Flaget blev hejst med fuld Honnør, hvorefter Formanden talte for Handels-, Fiskeri- og Orlogsflaaden, samt for de Søfolk og Fiskere, som udøver deres farefulde Hverv ombord i denne Flaade, og sluttede med, idet alle rejste sig, at sende vore bedste Tanker til alle der, som er derude — og i Stilhed mindes alle dem, som blev derude.

Ved det fælles Kaffebord vekslede Taler og Sang, og en af Kammeraterne, Vejmand *Laurits Nielsen*, Hørsholm, røbede sig som en habil Digter, idet han fremsagde et smukt selvskrevet Digt tilegnet „Dannebrog“ paa 700 Aars Fødselsdagen. — Grosserer *C. Bønnelycke* bragte en Hilsen fra Hovedbestyrelsens Formand, Kommandør *Paul Ipsen*, samt fra Københavns Afd. og udbragte et Leve for Hørsholm-Rungsted Afdelingen. — Ved 6 Glas haledes Flaget ned, og man skiltes efter at have tilbragt en hyggelig Af ten sammen.

Middelfart Afd. Den 19. December døde Afdelingens mangeaarige Kasserer, Maskinmester *Aug. Nielsen*, og blev begravet den 23. December. Afdelingens Flag og Maskinmestrens Forenings Banner paraderede ved Baaren, hvor et stort Følge sagde den afholdte Kammerat og Kollega et sidste Farvel.

Æret være hans Minde!

Københavns Afdelingen.

Af Grunde, som Medlemmerne sikkert vil kunne forstaa, har Bestyrelsen umiddelbart efter den 29. August 1943 besluttet at suspendere alle Møder i Efteraaret 1943, idet man haabede paa en Lysning i Situationen. Det senere tilkomne Udgangsforsbud gjorde ikke Forholdene for Afholdelse af Møder lettere, hvor gerne man end vilde samle Kammeraterne. Foreninger som vor indenfor Københavns Omraade har samme Vanskelighed som vi, idet Søndag Formiddag og Eftermiddag er den eneste Tid, som er egnet, og Følgen heraf er, at det er praktisk talt umuligt at skaffe Lokale, da alle Foreninger søger Plads denne Dag.

Imidlertid er Haabet ikke opgivet, og vi kan da meddele, at den aarlige Generalforsamling vil finde Sted Søndag den 5. Marts 1944 Kl. 10 Form. i Handels- og Kontoristforeningen, Studiestræde, 2. Sal., med Frokost Kl. 12, hvorefter Generalforsamlingen om fornødent fortsættes indtil Kl. 14. Efter dette Tidspunkt er Lokalerne udlejede til en anden Forening.

Om muligt vil et stort Møde blive afholdt i Slutningen af Marts samt i April 1944.

Københavns Afd.

Inspektør E. L. Jensen.

Den 1ste Januar maatte Københavns Afdelingen med Beklagelse tage Afsked med sin Forretningsfører og Kontorchef, Inspektør *E. L. Jensen*, der gennem 19 Aar har ledet Afdelingens Kontor og gjort dette paa saa udmærket Maade, at vi er ham megen Tak skyldig for hans store Paapasselighed og Nøjagtighed i alle de mangeartede Forretninger, som en stor Afdelings Administration kræver udført. Med usvækket Interesse og Venlighed har han ved enhver Lejlighed været den bedst tænkelige Hjælper for Formand og Bestyrelse, og blandt Medlemmerne i baade Afdelingen og Skyttelavet, hvis Forretninger han ogsaa varetog, har Inspektøren skabt sig et Antal Venner, der svarer til Antallet af Medlemmer i Afdelingen. Som gammel Marinemand og Valkyriegast har han haft alle Forudsætninger for at være den rette Mand paa rette Plads, og naar han nu trækker sig tilbage, er det heldigvis kun voksende Arbejde med Ejendomsadministration, der er Aarsagen, og ikke Ulyst til fremdeles at varetage ogsaa vore Forretninger, — men som trofast Medlem af Afdelingen bliver Forholdet uforandret det samme som i de mange Aar forud.

Den 1ste Januar 1944 mødte Afdelingens Bestyrelse paa Kontoret, hvor Formanden med en varm Tak for hans trofaste og dygtige Arbejde overrakte ham et stort Sølvbæger med Inskription og vort Emblem, samt Blomster, idet Formanden tillige rettede en Tak til Kontorchefens Frue, der gennem alle Aarene har været ham en trofast og dygtig Medhjælper, naar det paakrævedes, — og det var, eftersom Afdelingen voksede sig stor, noget, som ofte gik paa.

Skelskør Afd.**60 Aar.**

Et meget virksomt Medlem af Skelskør Afdelingen, Ølhandler *Sjølund*, kan den 21de Januar 1944 fejre 60 Aars Fødselsdag og runder dermed en af de store Bøjer. Marineforeningen gratulerer og ønsker mange gode Aar endnu.

Bog anmeldelser.*„PETER NORDEN SØLLING“.**En Levnedsskildring af Gustav Kragh.*

„Vikingsens Forlag“ har haft den smukke Tanke at udgive en nydelig lille Bog om en af den danske og norske Sømandsstands første og største Velgørere, Kommandør *Peter Norden Sølling*, født i Christianssand 1758, Kadet i den dansk-norske Marine og Sekondløjtnant i 1776. Denne brave Nordmand er vel ikke kendt i videre Kredse udenfor Sømandsstanden, men nævner man „Bombøbøssen“, véd i hvert Fald de fleste Københavnerne og sikkert alle danske Sømænd, at Talen er om den velgørende Institution i Overgaden oven Vandet paa Christianshavn, hvor henved et halvt Hundrede gamle Sømænd, deraf enkelte gifte, har fundet et roligt og fredeligt Hjem paa deres gamle Dage. For Norges Vedkommende var det særlig Kommandør *Søllings* lange og utrættelige Arbejde for Forbedringen af de norske Lodsbaade, der satte sig dybe Spor og reddede Livet for mange af disse dristige og uforfædede Lodser.

Som Waterskout (Mønstringsbestyrer) i København kom *Sølling* i 1817 nær ind paa Livet af mange fattige gamle Søfolk, som drev omkring i Gaderne og tiggede for at opretholde Livet, da al Mulighed for Hyre var udelukket i de elendige Tider efter Pengekrisen og Krigen med England 1807—1814, og han lod da opstille en 200 Punds Bombe, fundet efter Bombardementet 1807 i Dybengade-Kvarteret, for at Folk heri kunde nedlægge en Skærv, — og dette blev Begyndelsen til den Institution, som nu ligger derude.

Forfatteren *Gustav Kragh* har ved denne smukke lille Bog endnu en Gang vist, hvilken smagfuld og kyndig Skribent han er, *Oscar Knudsen* har givet nydelige Tegninger og Vignetter, og vi kan varmt anbefale vore Medlemmer at anskaffe Bogen, der tjener Forlaget til megen Ære.

*„LADBY-SKIBET“ af Lavritz Skov.**Eget Forlag.*

Vikingskibet, som fandtes paa Fyn og udgravedes og overdækkedes ved Apoteker *Helweg Mikkelsens* Interesse for Arkæologien, har inspireret Forfatteren *Lavritz Skov* til et episk-dramatisk Digt om denne store arkæologiske Sjældenhed. *Gudmund Hentze* har tegnet et stort Antal nydelige Vignetter i gammelnordisk Stil.

Vikingskibet, der fandtes tæt ved Kertinge Nor ved Kerterminde, følges i kraftige og malende Strofer fra dets Bygning, under dets Farter og indtil det højsættes for 2000 Aar siden.

Til enhver Tid gælder Digterens Slutningsvers:

Fylk jer, Daner, i Mande-Kravet:
Flere Snekker for Mænd og Sværd!
Danmarks Fremtid er evigt Havet,
Kamp for Fremtid og Slægters Færd!
— Rigets Trivsel blev vor og din!

KRIGSFORLIS, FORTALT AF DANSKE SØFOLK.*Af Poul Overgaard Nielsen.**Ankers Forlag. Kbhvn. 170 Sider.*

Naar engang Nutidens gigantiske Krig ender, og danske Sømænds og Søfarts Historie under denne bliver beskrevet af kyndige Penne, vil der allerede foreligge et betydeligt Materiale. Tragisk er alt det, vi véd om Død og Undergang for de 1300 danske Sømænd, som indtil nu har ofret Livet, — flere Forfattere har skrevet herom og samlet Oplysninger, og blandt disse møder *Overgaard Nielsen* med et af de vægtigste gennem den Bog, han har udsendt, og i hvilken danske Sømænd selv beskriver det, de har gennemgaaet under og efter Forlis paa aabent Hav. Stilfærdigt og ukueligt meldes her om Mod og Mands Hjerter, om Viljen til at hjælpe os, der sidder hjemme, og Viljen til at hævde vor Sømandsstands Ære og Traditioner. Det er en dybt gribende Bog, som vi varmt kan anbefale vore Medlemmer at stifte Bekendtskab med, ogsaa for at lære om, hvilke Forhold de reddede Sømænd, som bjergede Livet og intet andet, ofte kommer til at leve under i fremmede Havne eller Lejre, — en daarlig Løn til dem, som satte Liv og Førlighed ind for Danmark.

Min sidste Jul og sidste Rejse Koffardifart med Forlis i Nordsøen 1893.

Af pens. Skibsfører Chr. K. Holsøe.

(Sluttet).

(Eftertryk forbydes).

III.

Den 14. Januar kom vi ud af Dokken i Terneuzen ved Middagstid, og da vi havde passeret Vlissingen, kom vi ud i Nordsøen i en N.O. Storm med haarde Snebyger og Frostvejr. Natten mellem 14. og 15. Januar, da vi var i Nærheden af Longsand Fyrskib, smed Lasten sig, saa Skibet fik mere og mere Slagside, men uheldigvis saaledes, at Slagsiden kom imod Vinden, saa Søen stod ind til Lugerne, Kahyt og

Marineforeningens Lommekalender 1944 (ca. 200 Sider)

under Redaktion af CHR. BØNNELYCKE

1 Kr.

Bestillinger modtages paa Hovedkontoret, Havnegade 55, Palæ 2886

Ethvert Medlem bør købe denne Kalender for det nye Aar

1 Kr.

Gartner Hjorth »Kildegaarden« - Skovlunde
Telefon Ballerup 124
Lev til offentl. Institutioner, Hospitaler og Folkekøkkener

Dampskibsselskabet „PACIFIC“ A/S

L. R. Schmith, København

WENDT & JENSEN

Indehaver: *Holger Jensen*

CLICHEER - FOTO - TEGNING - RETOUCHE
FARVERGADE 10 TELF. C. 7482 - 15782

Besøg
**Christianshavns
Automatcafé**
Torvegade 49-51. Amag. Nr. 1
E. HENRIKSEN
Medlem af Marineforeningen

Thomas Iversen

Statsaut. Elektroinstallatør
BÜLOWSVEJ 44
Telefon: Central 3654
— Nora 3080

P. Andreasens

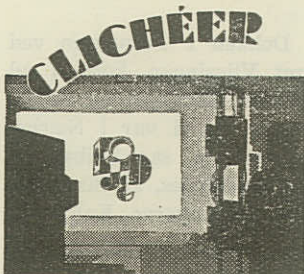
SKOTØJSFORRETNING
43 A - Hellerupvej - 43 A
Telefon Helrup 1551

I. K. GOTTFRIED

Kronprinsesseg. 44 Kbhvn. K.
*Eneste Specialforretning i Danmark
for Messingblæseinstrumenter*
TROMMER OG PAUKER
Alle Reparationer udføres
Leverandør til Det kgl. Kapel, Stats-
radiofonien, Den kgl. Livgarde, Hæ-
rens og Marinens Arsenal o. m. a.
Telf. Palæ 1047 Grundl. 1796

Salon de Paris

KONDITIONER
St. Kongensg. 83 Tlf. 10583
Ny Kronprinsessegade Palæ 544 x

JENSEN & DENCKER'S

Reproduktionsanstalt
NYHAVN 31.H • TELF. C. 14932
Leverandør til de fleste
danske Soldatblade

Werner Schnoer

GLARMESTER

Adelgade 106 - København K.
Telefon Palæ 206 x

H. P. Hansen

Burmeistergade 34 Tlf. 12709
1ste Kl.s Bageri
Leverandør til Officerarmeen

Holger Kleist

UHRE — OPTIK — BRILLER
St Kongensg. 95 Palæ 1732 v

Fred. Frederiksen

A. Steen's Eftf.s Udsalg
Røgeri & Charcuteri
Konserves
Specialiteter: Salater
Altid friske Varer
Palæ 2162 - St. Kongensg. 65
København K.

SCANDINAVIAN STEEL & SHIPPING AGENCY

Toldbodvej 40. København
ARTIKLER FOR
SKIBSBYGNING
VÆRKTØJSMASKINER

C. Pedersen

GLARMESTER

50, Aarhusgade 50
Telefon Øbro 378

Billeder indrammes
Alt Bygningsarbejde udføres

Kammeraterne anbefales

Einar L. Møller

KØBMANDSFORRETNING
Enghavevej 200 - Eva 5152
Medlem af Marineforeningen

Parkteatrets Restaurant og Selskabslokaler

Rigtig Mad
Rigtig Betjening
Moderne Hygge
Central 4048 - 4094
Bunnaar Jensen.

Lukafer var som omtalt alle under Dæk og fulde af Vand, de 2 B. B.'s Baade paa luv Side var knuste af Sørerne og borte.

Saaledes laa vi fra Kl. godt 12 Midnat, og vi turde ikke sætte de 2 tiloversblevne St. B.'s Baade i Vandet før det blev Dag, da de skulde fires ned ad den høje Skibsside og i en slem Slingerrage.

Natten gik med, at alle Mand var midtskibs ved Kommandobroen, der blev tættet Luger til Bunkerne fra neden, da Vandet stod over dem, og der løb meget Vand ned, selv om Skalkningerne holdt, Skyllighet til Messen blev sømmet fast fra oven, da Sørerne slog det op, W. C. til Kahytten var sprængt, og alle Kahytter var fulde af Vand, saa det ikke en Gang var til at komme ind og faa Skibspapirerne, desuden blev der opsendt Nødraketter og afskudt Kanonslag. Tømmermanden og et Par Mand var i Gang med at løsne Løbeplankerne udenfor Baadene, saa disse kunde bruges til at fire Baadene ned ad, og alle var klar ved disse, saafremt Skibet skulde vise Tegn til at gaa ned.

Ved Dagry blev der hejst Nødflag paa begge Master, det danske Flag agter og Kontorflaget for, og med stor Forsigtighed blev vore 2 Baade firet i Vandet med 2 Mand i hver Baad, hvorpaa Resten af Besætningen kravlede ned ad en Ende Tovværk ned ad Siden, da ingen Stormlejder kunde faas. Kaptajnen med 15 Mand var i Redningsbaaden, jeg med 2 Mand i Giggen.

Det var et meget oprørt Hav at ligge i med 2 smaa Baade, og naar vi var oppe paa en Bølgetop, kunde vi lige skimte Ballonen paa Longsand Fyrskib tværs i Søen. Vi holdt os derfor i Læ af Vraget nogen Tid, til vi opdagede en Damp, der passerede sydefter, hvorfor vi roede hen imod den med begge Baade. Skønt Vraget laa med 2 Nødflag, og en Aare med et eller andet paa blev rejst i Redningsbaaden, og skønt vi kunde se Folk baade paa Kommandobroen og paa Dækket, saa var der ingen ombord, der observerede os, og vi var alle klar over, at her kunde vi ikke vente Menneskehjælp. Kaptajnen prajede saa til mig, om jeg vilde prøve paa med den mindre Baad at naa Fyrskibet, og hvis det lykkedes, da at bede dem om at sende en Baad ud for at hjælpe dem i Redningsbaaden: „Og saa Gud i Vold, Styrmand!“

Vi roede saa væk i den himmelhøje Sø, de 2 Matroser roede, jeg kommanderede, saa vi fik lagt Baaden op imod Søen, hver Gang der kom en Braadsø, og samtidig øste jeg, da der jo kom meget Vand ind i Baaden. Her kæmpedes for Livet, et ikke ukendt Drama paa Søen. — Den anden Baad tabte vi efter kort Tid helt af Syne, selv naar vi var paa en Bølgetop kunde vi ikke se den, og i en voldsom Snebyge, hvor vi maatte ligge med Stævnen op imod Søen, gik vort Skib til Bunds paa 18 Favne Vand, men det sank i Bølgerne med det danske Flag og Kontorflaget vajende.

Ved Middagstid naaede vi langs Siden af Longsand Fyrskib, hvor Besætningen, der i nogen Tid havde observeret vor Baad, var klar til at tagei mod os, men een Mand maatte ned i Baaden og hjælpe os op; thi vi havde ingen Følelse i Benene, og vi kunde ikke staa paa dem, da vi kom paa Dækket, vi var jo gaet i Baadene, som vi stod og gik, selv Olietøjet var smidt, da det var saa stift og uhaandterligt i Frosten og ikke til at kravle ned ad Skibssiden med.

Vi bad Kaptajnen sende en Baad ud for at hjælpe vore Kammerater, da jeg forklarede Forholdet og Forliset, men de havde hverken Baad eller Besætning til det. De havde set Skibet gaa ned, men en Mand, der var sendt op i Masten, kunde ikke se noget til den anden Baad, dog blev han be-

ordret til at blive deroppe og holde godt Udkig efter den. Der var endnu 1 Time, til Strømmen skiftede; hvis de ikke kom før den Tid, kunde de ikke naa Fyrskibet da Strømmen saa vilde sætte til Søs. Vi selv kunde intet gøre, da vor Baad var knust mod Skibssiden, og Resterne drevet bort for Vejr og Søs.

Vi var jo taknemmelige for vor Frelse, men vi kunde ikke bede og takke for den, men kun om, at vore Kammerater ogsaa maatte frelses. Vi blev beordret ned under Dæk, hvor der fra Mellemdækket, hvor Folkene boede, gik en Dør ind til Officerernes Kahyt agten for. Her fik vi laant tørt Tøj af Besætningen, og vi fik skoldende hed The med Beskøjter til, saa vi snart var opvarmede og allright igen. Endelig blev der prajet, at den anden Baad var i Sigte, ogsaa den blev knust langs Siden, men alle Mand blev reddet op paa Fyrskibet, lige før Strømmen skiftede, og først efter at vi havde trykket hverandres Hænder, kunde vi takke for vor vidunderlige Frelse fra at blive opslugt af det stormpiske Hav.

Vore Lidelser var dog ikke forbi endnu, selv om det var varmt under Dæk, Besætningen delte deres Proviant med os, og vi sov paa Dørken i Reservesejlene, saa maatte vi ikke komme op paa Dækket, og vi lærte snart, at naar der blev banket 3 Gange i Dækket med en Søstøvle, saa var der noget i Vejen, og Frivagten foer op. Natten efter vi kom ombord, hørte vi den omtalte Hamren i Dækket, og da Faren var overstaet, fik vi at vide, at en Damper, der i en Snebygge hverken kunde høre eller se Fyrskibet, først i sidste Øjeblik havde givet Ror, saa den undgik at sejle Fyrskibet ned, ellers var vi forlist en Gang til — og maaske værre end første Gang. Vi var 2 Døgn ombord i stadig Storm med haarde Snebygger, men da Uvejret bedredes, kom Redningsbaaden fra Harwich ud efter os. Efter at have taget Afsked med Besætningen, gik vi i Redningsbaaden i vort eget Tøj, og det blev en lang og kold Tur at sidde i den, og tilmed blive halvvaade, fordi den stadig tog Vand over, da Søen endnu var høj, og der laa 2 Fyrskibe mellem Longsand og Land. Da vi endelig naaede ind i Havnen før Mørket, var hele Byens Befolkning nede ved Havnen for at tage imod os, en forlist og forkommen Skibsbesætning.

Paa den danske Konsuls Foranledning blev vi alle indkvarterede, og næste Dag fik vi nyt Tøj hos en Herreekvi-peringshandler, som en Assistent fra Konsulatet førte os til ifølge den nye Søløv. Vi kom saa til at ligne Mennesker igen. Befolkningen her i Harwich vidste ikke, hvad godt de skulde gøre os de 2 Døgn, vi opholdt os her blot vi viste os paa Gaden, blev vi inviteret hjem til Kaffe, The eller Lunch, og en Mængde fulgte os til Toget, da vi rejste til Parkestone for at komme hjem med Skib derfra. Vinteren var saa haard, at Isen laa fra Østersøen til Vest for Ska-gen, og Esbjerg var den eneste nogenlunde sejlbare Havn.

Vi havde det godt paa Overrejsen. Kaptajn *Mechlenburg* vidste ikke, hvad godt han skulde gøre os, men ved Ankomsten til Esbjerg begyndte Kvalerne igen. Her var de ikke fortrolige med den nye Søløv, der var traadt i Kraft 1. Januar 1893. Vi maatte alle blive ombord, til vor Kaptajn havde ordnet alt; thi Byraadet vilde have os alle til Parade næste Dag, en Søndag, da det efter den gamle Lov var Fattighjælp, hvad en forlist Besætning modtog. Kaptajnen maatte derfor telefonere til Stiftamtmanden i Ribe for at faa dette Forhold klaret. Saa først kom vi i Land og blev alle indkvarterede, men jeg skal ikke nægte, at vi alle blev bitre over den Modtagelse hjemme, naar vi tænkte paa den i England.

Krigsforlis

Sømands-Beretninger fra denne Krig!

Pressen skrev:

„...der er ingen Tvivl om, at „Krigsforlis“ bliver en af denne Vinters mest læste“.

„...et Stykke aktuel Danmarkshistorie“.

„...man bereder sig selv en Oplevelse. Ingen dramatisk Digter vil ud af sin Fanta-i kunne skabe Beretninger saa fængslende, storladne og smukke“.

„...Bogen er blevet et gribende Dokument“.

Aarets interessanteste Bog

Af Poul Overgaard Nielsen

ANKERS FORLAG

Marcus Goodrich:

Delilah

Paa Dansk ved Orlogskaptajn *H.V. Hertz*

Roman om en Torpedojager, dens Officerer og Besætning og deres Oplevelser i de tropiske Farvande. En pragtfuld Mandfolke-Bog.

407 Sider — Pris 12 Kr.

Allerede 6000 Eksempl.

JESPERSEN OG PIO

N. CHR. SØRENSEN

ENTREPRENØR

ODDESUND NORD

pr. Uglev

Telefon Uglev 50

Sø-Entreprise og Singelsværk

REDERIET ORMEN

Oddesund

Opfyldning — Uddybning

H. C. Christensens

Damp- og

Sejlskibsrederi

Aktieselskab

MARSTAL . Telefon 46

Vi kom saa med Toget til Nyborg og ombord i Isbryderen „Stærkodder“, ført af Kaptajn *Awelsen*, endvidere laa Isbryderen „Mjølner“ der, ført af Kaptajn *Poulsens* 1ste Styrmand, senere Søfartschef *Vilh. Heise*, og i disse 2 Skibe opholdt vi os i 2 Døgn, da ingen vilde sejle ud i Isen paa Grund af tæt Taage. Da Taagen lettede, afsejlede vi nord om Sprogø, vi havde 24 Timer over til Nord for Halskov Rev. Næste Morgen kom Isbaadene ud, vi kom i Land og kørte med Toget derfra til København.

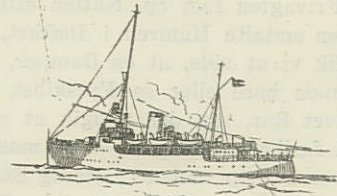
Endelig kom vi hjem igen, men uden Skib og Hyre og efter at have mistet alt, hvad vi ejede.

En af de første Dage var vi til Søforhør i Sø- og Handelsretten. Kaptajnen og jeg var i Helsingør hos Rederen, men vi fik at vide, at der ingen Udsigter var for os, da de ikke agtede at købe noget Skib i en nær Fremtid.

Jeg fik at vide af Kammerater, at der skulde ansættes nye Folk ved Statsbanernes Søfart 1ste Maj. Efter at have faaet mit Skipperborgerbrev, saa det var i Orden, overtalte Moder mig til efter 2 Forlis at blive hjemme. Jeg søgte og fik Ansættelse som Aspirant (Matros) 1ste Maj ved Storebælt. Jeg skulde jo begynde forfra et Sted igen.

Saaledes begyndte 3die Afsnit af min Sejlads i D. S. B.

Chr. K. Holsøe.

Sveriges Redningsvæsen.

Af Kaptajn *Hans Hansson* i Tidsskriftet „Sveriges Flotta“.

Oversat af Fuldmægtig i Redningsvæsenet,
Søløjtnant (R) *Honnens de Lichtenberg*.

I den historiske Udvikling er Arbejdet for at redde skibbrudnes Liv af en ret ny Dato, hvilket er mærkværdigt, naar man tænker paa Skibsfartens Alder. Men dels har Sømandens Liv ikke staaet saa højt i Kurs, at det kunde anses at være nogle større Anstrengelser værd, og dels følte Folk sig i deres kristelige Ydmyghed saa hjælpeløse overfor Naturkræfterne, at alvorlige Forsøg paa at trodse disse ansaas for alt for dristige. Desuden var en Stranding jo før i Tiden et særligt ønskeligt Intermezzo i Kystbeboernes ensformige Tilværelse, og nogen Indblanding af de overlevende fra de forulykkede Skibe, naar det gjaldt Vraggodsets rette Fordeling, var givetvis ikke ønskelig. — Gud velsigne Stranden.

For lidt over 100 Aar siden begyndte en Mand ved Navn *William Hillary* i England at arbejde for en humanere Indstilling. Han kæmpede hele sit Liv mod Slendrian og Nonchalance for at fremskaffe hensigtsmæssigt Redningsmateriel paa Kysterne. Da han døde, havde han lagt Grundstenen til Englands ærværdige Redningsorganisation: *Royal National Life-boat Institution*, som senere er blevet Forbilledet for Redningsorganisationerne Verden over.

I nogle Lande er Redningsvæsenet henlagt under Statens Styrelse, i andre er det organiseret som en privat Institution, og paa sine Steder — som i Sverige — er der frem-

staaet baade en Stats- og en Privatvirksomhed for Redning af skibbrudne.

I Aaret 1810 behandlede Rigsdagen et Lovforslag om en Bevilling til Oprettelse af Redningsstationer, men Spørgsmaalet synes at være skrinlagt, thi det behagede ikke Rigsdagsmændene at træffe Beslutning i Sagen før Aar 1819 — og efter denne rundelige Betænkningstid blev Beslutningen et Afslag.

I Mellemtiden maatte de Søfolk, der strandede paa Sveriges Kyster, saafremt de ikke kunde redde sig i Land, hver paa sin Maade skilles fra Jammerdalen, muligvis med bitre Tanker om den Undsætning, der aldrig kom fra Land.

I Aaret 1852 tog *Örlogsmannasällskapet* i Karlskrona Sagen op og fremkom med en Skrivelse til *Sjöförvarsdepartementet*. Sagen kom paany under Rigsdagens Behandling, og denne Gang var Forstaaelsen større. Allerede de følgende Aar oprettedes et Stats-Redningsvæsen, som først sorterede under *Sjöförvarsdepartementet*, men senere — omkring 70-erne — indlemmedes i *Lotsverket* (Lodsvæsenet). Imidlertid viste Antallet af Redningsstationer sig at være ganske utilstrækkeligt, og man forbavses over de sparsomme Bevillinger, da de Stationer, der forefandtes, allerede ved Aarhundredskiftet havde reddet ca. Tusind Menneskeliv. Behovet om mere Redningsmateriel fremgik med al ønskelig Tydelighed af de Strandinger, som i Aaret 1904's svære Storme fandt Sted paa Kysten. Den Tribut, som Vejrligets Magter da krævede af Fartøj og Menneskeliv, medførte Sorg og Fortvivlelse i hele vort Land.

I *Stafsinge*, en lille By paa Hallandskysten, saa Fiskerbefolkningen et stort Sejlskib forlise nogle faa Hundrede Meter fra Land og dets Besætning — Mand efter Mand — styrtede forfrosne og udmattede fra Rigningen i Havet og omkomme, uden at der var noget at gøre.

Men dette blev de prægtige Hallandsfiskere for meget. Med Skolelæreren i Spidsen satte man Arbejdet i Gang for at skaffe Midler til Redningsmateriel, og man begyndte med at optage et Laan. Pressen skrev samtidig ophidsede Artikler og kritiserede Redningsstationernes Mangler, og alt dette medførte, at *Sveriges Allmänna Sjöfartsförening*, som allerede havde haft Spørgsmaalet fremme til Diskussion, besluttede for Alvor at tage fat paa Sagen.

Indenfor denne betydelige Förening nedsattes en Redningskomité, som fik til Opgave ad Frivillighedens Vej at indsamle Midler til Anskaffelse af Redningsmateriel til Kystbefolkningen. Der udsendtes Opraab, og at der fandtes Interesse for Sagen, fremgik deraf, at man ret hurtigt kunde anlægge et Par nye Redningsstationer paa Hallandskysten. Men som Følge af disse Anlæg, der efter alt at dømme snart skulde følges af flere, blev Arbejdet alt for omfattende for Redningsbaadskomiteén, og der dannedes derfor i 1907 et særligt Selskab, som fik Navnet: *Svenska Sällskapet för Rädning af Skeppsbrutne* — det bærer ogsaa Navnet: *Livbåtssällskapet* — som skulde arbejde for at højne Interessen for Redningsvirksomheden i vort Land samt anlægge og drive Redningsstationer ved vore Kyster. Selskabet mødte allerede fra Starten stor Velvilje fra Publikums Side, og den ene Redningsstation efter den anden kunde oprettes paa Kyststrækninger, der var udsatte for Strandinger, og hvor saadanne savnedes.

I Begyndelsen var det med Roredningsbaade og Raketapparater, men allerede saa tidligt som i 1912 ansaa man Eksplosionsmotorerne saa driftssikre, at Selskabet besluttede at bygge Redningsbaade med Motordrift. At dette betydningsfulde Skridt ikke var overilet, ses af, at et Par Rednings-

Nakskov Skibsværft

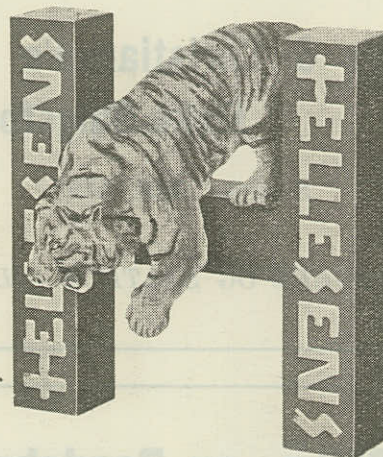
NAKSKOV

DANMARK

- Nybygninger
- Reparationer

Telgr.-Adr.: SKIBSVÆRFT
Telefon: Nakskov Stat 3

Beddinger for Skibe indtil 520' Længde
Flydedok " " " 14,500 Ts. DW.
Ophalerbedding " " " 800 " "

TØR-ELEMENT

VERDENS ÆLDSTE OG BEDSTE

KONSTRUKTIONSBUREAU

A. Slaaby-Larsen

Ingeniør, Skibs- & Yachtkonstruktør
Ferd. G. Hansens Eftf.

Specialitet: **FISKEKUTTERE**

Nordre Frihavnsgade 14. Kbhvn. Ø. Telf. Øbro 3882.

Strandby Skibs- & Baadebyggeri

N. CHR. HJØRNET

Nybygninger i alle Størrelser
Specielt sværbygget Nordsøkuttere

Telf. Elling 24

Strandby St.

Arnager Fiskesalgforening

Arnager pr. Køllergaard

Telefon Rønne 550

RØGEDE OG SALTEDE SILD
TORSK — LAKS

Assens Skibs- & Baadebyggeri

K. Pedersen

Assens . Telefon 153

Svaneke & Christiansø's Fiske-Salgforening

Svaneke Telf. 113

RØGEDE OG SALTEDE SILD

Hou Skibs- og Baadebyggeri

Bygning og Reparation af Fiskefartøjer

Ophalerbedding for indtil 65 Br. Tons

A. PETERSEN

Telf. 15

Postadr.: Hou St.

baade fra den Tid til Stadighed er i Tjeneste med de samme Motorer (Bolinder Motorer), der stadig arbejder fuldstændig sikkert, og at intet Ulykkestilfælde er indtruffet paa Grund af Fejl ved Motorerne. Selvfølgelig har Motorerne mange Gange voldt Besværligheder, men de er altid blevet passet omhyggeligt, saa de har klaret sig i vanskelige Situationer.

Under den første Verdenskrig fremstod Ønsket om Anskaffelse af specielle Redningsfartøjer, som gennem Afpatruljering af bestemte, farlige Omraader og ved at advare de søfarende, skulde søge at forebygge Søulykker.

Realiseringen af dette Ønske strandede dog paa Bekostningsspørgsmaalet. Dog, i Forhaabning om øget Støtte fra Søfarten, vovede Selskabet i 1917 for Midler skænket af Rederiet *Transatlantic* at bygge en patruljerende Redningsbaad „Wilh. R. Lundgren“, som fik sit Arbejdsomraade mellem Pater Noster og Tistlarne. Dette lille Fartøj har virkelig gjort Nytte. Mange Redningsbedrifter er udført af dets Besætning, og megen Bistand er ydet de søfarende; men endnu betydningsfuldere har det været, at Redningsbaaden har kunnet hindre mangt et Fartøj i at forulykke ved i Storm og Taage at advare og afgive Positionoplysninger.

Det ansaas derfor for særdeles vel anvendte Penge, da man i 1922 byggede endnu en patruljerende Redningsbaad, skænket af *Sveriges Redareforening*, som en Hyldest til dets Formand, Skibsrøder *Justus A. Waller*. Denne Redningsbaad, som kom til at bære hans Navn, fik Kyststrækningen Hållö—Pater Noster at bevogte, og i 1930 byggedes Redningsbaaden *Dan Broström*, skænket af *Svenska Amerika Linien*, til Farvandet omkring Örskår mellem Björns Fyr og Grundkallen.

Ved alle Bestemmelser om Oprettelse af nye Stationer har Selskabet raadført sig med Lodsstyrelsen og med forskellige Søfartsorganisationer, men 1937 blev et Mærkeaar i Selskabets Udvikling, idet et intimere Samarbejde med *Lotsverket* kom i Stand. Lodsstyrelsen og Redningsbaadsselskabets Ledelse enedes om, at Kysten skulde deles i forskellige Distrikter, og Redningstjenesten i disse skulde være i Hænderne paa enten Lotsverket eller Selskabet. Endvidere skulde Selskabet overtage visse af Statens Stationer til fremtidig Drift, efter at de var moderniserede, og Lotsverket skulde modernisere sine Stationer efter en bestemt Plan.

For Tiden har Lotsverket 16 Redningsstationer, af hvilke 5 er udrustede med Motorredningsbaade, medens to snart vil blive moderniseret paa tilsvarende Maade.

Redningsbaadsselskabet har 20 Stationer: 3 patruljerende Redningsfartøjer, 12 Stationer med Motorredningsbaade og 5 Stationer, der kun er udrustet med Raketapparater. Desuden har Selskabet ved Skibsværft bestilt 2 patruljerende Redningsfartøjer for at faa Bevogtning af Strækningerne: Norske Grænse—Hållö og Landsort—Sandhamn.

Disse nye Baade, af hvilken en Model for Tiden prøvesejles ved *Statens skeppsprovningsanstalt*, faar en Længde af 18 m, en Bredde paa 5,5 m og et Dybtgaaende paa 2,0 m med 54 Tons Displacement. De forsynes med en 120—130 HH. Raaliemotor og faar desuden Marconisejl som Storsejl og Mesan samt Stagfok og Klyver. De bliver udrustet med de mest moderne Hjælpemidler saasom Radiotelefon, Radiopejleanlæg, S. A. L.-Log, Projektør, Linekastningsgevær og andet Redningstilbehør, og det bliver solide Fartøjer, der baade skal kunne taale en Tørn mod en Skibsside og røre Grunden.

I de sidste Aar har der ved forskellige Lejligheder været Forslag fremme om Redningsbaade af Staal, og for ganske nylig kunde Redningsbaadsselskabet ved *Hammarbyverken* i Stockholm søsætte den første helsevsede Staalredningsbaad

til vore Kyster. Den viste, ved de Prøver, der hidtil er foretaget, kun gode Egenskaber, og dersom den ikke ved kommende kraftige Paavirkninger viser sig at have mindre ønskværdige Egenskaber, saa vil Staalet i Fremtiden sikkert blive de svenske Redningsbaades Byggemateriale.

Følgende Antal Medlemmer er indmeldt i Marineforeningen i December 1943.

Aarhus	10	Middelfart	4
Bornholm	16	Møen	1
Brønderslev	7	Nakskov	3
Dragør	7	Nykøbing F.	5
Esbjerg	22	Nykøbing Sj.	3
Frederikshavn	1	Nykøbing Mors	39
Frederikssund	3	Odense	17
Faaborg	4	Randers	8
Hadsund	1	Ringkøbing	4
Helsingør	7	Roskilde	1
Hillerød	1	Sejersø	1
Horsens	1	Skive	5
Holstebro	3	Skjern-Tarm	4
Hørsholm	5	Stevns	1
Kalundborg	2	Struer	3
Korsør	3	Svendborg	12
Kolding	2	Sønderborg	5
København	52	Varde	1
Køge	2	Vejele	11
Lemvig	7	Vordingborg	2

Fra Kaperstyrmand til Maanedslieutenant.

Uddrag af Generalkrigskommissær Gustav Grüners Erindringer.

Ved Fuldmægtig, Søløjtnant (R) *Honnens de Lichtenberg.*

Kanonbaadskrigen 1807—14 gav et Bevis for den danske Søkrigers sejge Udholdenhed i Kampen mod Overmagten; høje og lave, Officerer og Menigmænd havde i denne Krig rig Lejlighed til at vise personligt Mod og Snarraadighed — hvorfor Beretningerne om denne langvarige Krigs enkelte Episoder hører til det interessanteste af dansk Søkrigshistorie.

Som et Bidrag til Skildringerne af Oplevelser under denne Krig skal her bringes et Udtog af en gammel Sømands nedskrevne Erindringer.

Gustav Grüner fødtes den 19. Juli 1791 som Søn af Sognepræst til Toxværd, senere Ørslev, *Elias Grüner* og Hustru *Elisabeth*, født *Beyer*. Han foer til Søs fra 1803 til 1814 — „... først i Koffardie...“, senere i Marinens Tjeneste som Maanedslieutenant. Efter Kanonbaadskrigens Ophør gik han i Land for godt og blev Landmand, først Forpagter af Fuglebjerg og Førslev, derefter af Spanager ved Køge. Senere blev Grüner Forpagter og i 1827 Ejer af Hovedgaarden KJÆRUP ved Ringsted, som bl. a. havde været i Admiral *Lorentz Fiskers* Eje.

I 1816 giftede han sig med *Mariane Birgitte Røbye* af Nysø, i Ægteskabet var der 6 Børn, og hans Slægt lever endnu her i Landet.

Gustav Grüner var Dannebrogsmænd (for sin Tjeneste som

PALÆ
5846
H. Wibert.
Inq. M. of J.
Patenter
Varemærker
Mønstre
i alle Lande.
Ny Kongensgade 21

A. H. de H. Ebbesen & Søn
Fredericiagade 13
København K. Tlf. C. 845
ISENKRAM en gros

HdeH

Bygnings-
beslag
Møbelbeslag
Værktøj

Klinke Peter

ikke mere Dr. Tværgade, men
Sølvgade 2
Klinke-Peter reparerer stadig alt.
Anbefalet af Den kgl. Porcelænsfabrik
Tlgr.-Adr.: Klinke-Peter
Tlf. Palæ 347

Osten

køber De i **Ostekælderen**
Største Lager
Billigste Priser
BORGERGADE 79
Telf. Palæ 4823

Svejseseriet »Derby«

(Svejses-Møller)

Aaboulevard 43
Tlf. C. 15010 & 10501

— GRENA A —

A. H. RINGDAL

STATSAUTOR. SKIBSMÆGLER
STATSAUT. VEJER OG MAALER

Medlem af Provinsmæglerforeningen for Danmark

Befragtning - Spedition - Assurance

Kontrol af Korn og Foderstoffer

HAVARIAGENT

KØB OG SALG AF SKIBE

Dampskibsekspeditor for

A/S Rederiet „Anholt“

Ugentlig Forbindelse mellem

København—Anholt—Grenaa

Passager- & Stykgodsfragt

Agent for:

Lloyd's — London

Theo Koch & Co., København

Beckmann & Jørgensen, København

Skandinavisk Kontrol-Aktieselskab

Gdynia—Amerika-Linien

Telf 241—541

Tlgr.-Adr.: RINGDAL

Carl Jonsén

URMAGER
Amagertorv 31 - Byen 7754
1. Kls. Reparationsværksted.
Stort Udvalg i
Fest- og Jublæumsgauner

Giv ham-

PEPYS DAGBOG

MARTIN

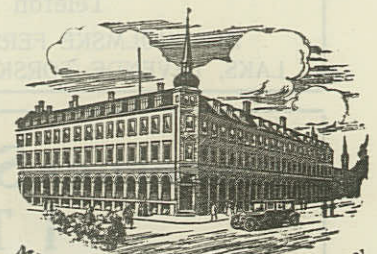
OLIETØJ FOR ALLE

DE FORENEDE OLIEFABRIKER
OLSKIND & STANDARD

AKTIESELSKABET

C. OLESEN

KØBENHAVN
MANUFAKTUR EN GROS OG FABRIKATION
DANSK PLYDS OG MØBELSTOF-FABRIK I KASTRUP

Blikkenslager, aut. Gas-,
Vand- og Sanitetsmester
Peter E. Johansen
Istedgade 17

Medlem af Marineforeningen
Tlf.: C. 8862 og Vester 4117
har udført Blikkenslagerarbejde og
de sanit. Inst. paa Søofficersskolen

Karstensen & Henriksen

Skibs- og Baadebyggeri

Skagen . Telefon 201

Stenbjerg Baadebyggeri og Motorhandel

K. J. BONDE
Telf. 17 — Stenbjerg pr. Snedsted

Bogense Skibs- og Baadebyggeri

anbefaler sig med Nybygninger og Reparationer
af enhver Art.
Patent-Ophalerbedding
100 Tons Egenvægt.

E. PEDERSEN Tlf. 328 m. Omst.

Fischer Jensen

FISKE-EKSPORT

Ny Fiskerihavn

Esbjerg . Tlf. 1781

Fiskernes Salgsforening

NEKSØ

Telefon 199 - 213

BORNHOLMSKE FERSKE OG SALTEDE SILD
LAKS, LEVENDE TORSK OG KABLIAU FISKEFILET

Fiskernes Salgsforening i Tejn

Telegramadr.: Tejnfish

Telf. Allinge 67

Postkonto Nr.: 10607

FERSK, RØGET OG SALTET SILD
TORSK — LAKS

Eget Isværk og Kølehus

Baess Skocremer

Maanedes-Lieutenant) og Ridder af Dannebrog — i 1832 blev han udnævnt til Overkrigskommissær og i 1853 til Generalkrigskommissær — han døde d. 2 Febr. 1869 og ligger begravet paa Benløse Kirkegaard.*)

I.

I 1803 blev den 12-aarige *Gustav Grüner* antaget som Kahytsdreng om Bord i Skibet (Fuldskibet) MAGDALENE, Kaptajn *Majer*. Hyren var 1 Rigsdaler ugentlig, „... som jeg maatte give for min Kost; den var meget knap ...“.

Rejsen gjaldt Guineakysten, og den lille *Gustav* døjede meget med Søsyege og den haarde Behandling om Bord. Som Kahytsdreng var han selvskreven til at assistere, da Kaptajnens Kone skulde barsle — hvilken Begivenhed indtraf straks efter Afrejsen fra Norge — hvorfor der retuneredes til Christianssand, men da Jordemodeen endelig kom om Bord, var Fødselen næsten overstaet.

Datidens raa Sømandsliv var en haard Kost for den lille Fyr, i sine Erindringer anfører han saaledes: „... Ingen Dag forløb, uden jeg fik Prygl, kunde jeg slippe med et Par Ørefigen, var jeg lykkelig. Flere Uger og Maaneder gik hen, vi saa ikke Land. Der blev fisket en Del. Jeg fik aldrig Tid til at spise. Der var ikke andet end Skind og Ben tilbage af mit Legeme. Nu havde jeg snart ikke saa meget Tøys, at jeg kunde skjule mit Legeme med. Naar jeg ikke havde Haandklæder at tørre Tallerkner og Glas med, fik jeg Prygl, jeg maatte saa tage mine Skiorter dertil. Naar jeg ikke blev kaldt op om Natten, maatte jeg vadske de faa Skiorter og øvrige Klæder, jeg havde.

Capitainens Linned maatte jeg ogsaa vadske. Naar om Natten jeg blev overladt en lille Tid til Søvn, var mit Leje under aaben Himmel, med et Stykke Brænde under Hovedet for snart at kunne være ved Haanden, naar Capitainen ringede paa mig. Naar Capit: gik til Køys, maatte jeg vaage i Kahytsgangen til Kl. 12—1, ja, 2, naar han fandt for godt at sige: nu kan du gaa. Naar Skibet slingrede stærkt, var det vanskeligt ikke at slaa noget i Stykker, saa fik jeg Prygl. Jeg har jo sagt, at det var Hverdagsbrug, men Aarsagerne kan jeg umulig erindre mig. Dog engang havde jeg dækket Bord og ved Serveringen forglemt Saltkarret. Capitainen sad paa Bænken ved den inderste Side af Bordet, og nogle paa hver Side af ham. Saa snart han erfarede det, gav han sig ikke Tid til at gaa rundt om, men sprang over det dækkede Bord for snarest at kunne faa fingre paa mig. Han havde altid 4-traadet Tamp hos sig, som han nu af alle Kræfter hudflettede mig med paa den bare Skiorte. Da han blev træt i Armene, traadte han paa mig og fosedede i Hovedet. Mit Legeme havde mange Coløre ...“.

At Sundhedstilstanden den Gang ikke stod højt til Søs, forstaar man, naar G. i sin Dagbog skriver:

„... vort Vand var saa raadent, at det var saa tykt som Gelee. Naar man drak det, maatte man sie det gennem Tænderne, for saa vidt muligt at undgaa de Orme, der var i det. Vi havde ingen Nød, saalænge vi kunde faa deraf saa meget, vi behøvede, men nu fik vi nemlig viis Ration, som bestod af 3 Pægle hver Ætmaal, som langtfra ikke var tilstrækkelig nok i den forskrækkelige Hede, som var paa det Stykke. Vi havde nu nogle Svin, de skulde ogsaa have noget, men jeg synes at blive meget ærgerlig paa dem, naar jeg saa, de fik Vand, som de næppe vilde drikke. En Gang var

*) Fotografi efter et Maleri af Generalkrigskommissær Gustav Grüner findes i Søofficersforeningens Portrætsamling.

jeg saa ubegribelig tørstig, jeg nedlod mig dog ikke til at drikke fra dem ...".

Naturligvis var Drengen imponeret og opfyldt af alt det mærkelige, han saa og hørte om Bord, da MAGDALENE endelig ankom til den danske Fæstning CHRISTIANSBORG paa Guineakysten. Landlov var der dog ikke Tale om, paa hele denne lange Rejse var G. overhovedet ikke i Land andre Steder end i Christianssand.

Det havde oprindelig været Meningen, at Skibet skulde laste Slaver til Vestindien, men dette var netop paa den Tid blevet forbudt af den danske Regering. I Stedet for lastedes der Elefanttænder paa forskellige afrikanske Pladser, hvorefter den lange Hjemrejse, paa hvilken der døjedes meget med Storme og „Dravater“, tiltraadtes. Der var derfor stor Glæde om Bod, da „der fra Fortoppen blev varskoet for Cronborg Spiir forud“, og Skibet om Sider kom til København, hvor Besætningen blev afmønstreret. Til Trods for Løfte om Avancement afslaar G. dog Kaptajnens Tilbud om at gøre en Rejse til med ham, han foretrækker, tilskyndet af en ældre Broder, at rejse hjem til Forældrene i Præstegaarden ved Slagelse og der komme til Kræfter efter Rejsens Strabadser og samtidig forberede sig til Konfirmationen.

Efter Konfirmationen fik Griner, der imidlertid var blevet 14 Aar, Hyre som Kahytsdreng, men med Løfte om paa Rejsen at avancere til halvbefaren, med en tidligere Grønlandsfarer, GEHEIMERATH CLAGENTLOW af Flensborg. Skibet, der var lastet med Hvede, afsejlede for Lissabon Nytaarsdag 1805, men laa længe indefrosset i Norge og kom først et halvt Aar efter til Portugal. Her lastedes hvidt Sukker til Hamborg, hvorfra Skibet sejlede via København til Flensborg, hvor Besætningen blev afmønstreret. Som særlig bemærkelsesværdigt noterer G. egentlig kun, at han paa Flensborg Marked saa en Luftballon gaa til Vejrs.

Nu drager den unge Sømand til København, hvor han i 3—4 Maaneder lader sig undervise i Navigation, hvorefter han melder sig til Eksamen. .... Jeg kom op en Fredag Efttermiddag og blev eksamineret fra Kl. 3 til Kl. 9 om Aftenen af Navigations Directeur Hr. Capitain Wleugel (Off. Nr. 612) i Sjø-Etaten, og fik til denne min Styrmands Examen Bedste Karakter. Ingen kunde være gladere end jeg. I samme Uge havde min Broder, *Frederik Wilhelm*, erholdt den theologiske Attestats, og Broder *Hans* Filosoficum, begge havde staaet sig efter Ønske. Vi var alle inderlig glade og fortsatte Rejsen hjem for at bringe vore kære Forældre denne Glæde, som ogsaa modtog os med Glædesytringer ...".

G. tager nu Hyre som Matros med en norsk Brig, ført af Kaptajn *Scheinne*, Rejsen var bestemt for Bordeaux. Undervejs ligger de paa Grund af ugunstigt Vejr en Maanedstid ved Egvad i Norge, ikke ret langt fra Kaptajnens Hjemsted, og G. er her med til, som 4de Mand i Baaden, at ro Kaptajnen 4 Mil den ene Nat og tilbage igen den næste Dag, for at denne kunde aflægge et Besøg hos sin Kone. I Bordeaux lastes der røde og hvide Vine i stor Hast, da det rygtes, at der forestod Krig mellem Danmark og England, og i Efteraaret 1807 letter de, bestemt for Tønningen. I Kanalen krydser der en Mængde Orlogsskibe, men de slipper lykkeligt igennem, faar Lods fra Helgoland, som bringer dem til Kokshavn (Cuxhaven) og videre til Tønningen.

(Fortsættes).

Forsikrings- Aktieselskabet

„Normannia“

Trommesalen 5

Ansvars- og Ulykkesforsikring
Brand- og Tyveriforsikring
Stiftet 1916

Telefoner C. 13447 - 10068

Ojet faar Hvile i

Brillen fra Thiele

Nyboders Bageri

K. ØRNHAMMER

Borgergade 134 Palæ 3959
Alle Sorter Kager

Peter Andersen

St. Kongensgade 116

(Hj. af Toldbodvej)

Kolonial- & Vinforretning

En gros & en detail

Central 2599 - Byen 3964

CHR. RAVN

Blikkenslager
aut. Gas- og Vandmester
Højgaards Allé 1
Telf. Bagsværd 201

Københavns Stevedore Kompagni

Niels Juelsgade 8
Central 3491

AXEL W. HANSEN & CO.

EXPORT-, IMPORT & FISKEFORRETNING EN GROS.

Grundlagt 1888.

Vi modtager til Forhandling paa Københavns Fiskemarked
alt Slags Fisk, samt Hummer og Rejer.

Fragebrevadr.: GL. STRAND, KØBENHAVN.

Postadr.: GREISVEJ 10, Kbhvn. S.

Tlgr.-Adr.: „AXELFISK“, KØBENHAVN.

Telf.: Formid.: Centr. 5794, Palæ 2908, ellers Amager 84.

Afregning og Checks omgaaende efter Salget.

P. V. KRAGH

Juvelér, Guld- og Sølvmed

Stort Udvalg i Festgaver

Frederiksberggade 23

Tlf. Byen 2224

Nykøbing, Mors'
Haandværkerforening

Tlf. 59

E. Baden Nielsen

Hotel *Postgaarden*

Holbæk

MADSEN & BEIDIL

Ryesgade 3 Værktøjsmaskinfabrik Nora 7258
VÆRKTØJ: KØBENHAVN

Spec.: Skærende Værktøj efter Opgave.

(Spiralskærende Fræsere, Rivaler o. s. v.)

Alle Slags Værktøjer for Massefabrikation.

PRODUKTIONSARBEJDE:

Dreje-, Fræse- og Slibearbejde i Præcisionsudførelse.

SVEJSNING:

Spec.: Elektro-Svejsn, af støbt Silumin, Bronze og Alum

Alt Elektro- og Autogeararbejde udføres.

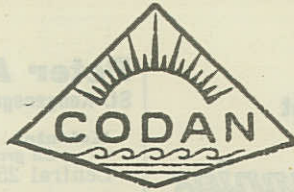
Sophus Arildsens Eftf.

ST. KONGENSGADE 18 - KØBENHAVN

Telefoner: 480 - 12146 - Palæ 23

Leverandør til Marinen

Hellange

Trekvartlange

Knæstøvler

CODAN SØSTØVLER

FABRIKATION AF TANDHJUL OG
INDUSTRI-GEAR ER EN TILLIDSSAG

HENVEND DEM DERFOR TIL

A/S SCANIA - VABIS
LYØVEJ 20 KØBENHAVN F. TLF. 11500

COSMOS TRANSPORT

Postgirokonto E. JØRN HANSEN København K.
840 48 International Spedition — Toldklarering
Befragtning — Assurance
Telefon C. 12725 (3 Ledninger) — Tordenskjoldsgade 25

Restaurant

Scott

Hyggelig intim
Restaurant

Tlf. Palæ 6699

TEDDY BARRI
Medl. af Marinefor.

„Nyboder Kroen“

Fredericiagade 78

Tlf. Palæ 6575

anbefaler sig til Foreningens
Medlemmer

Rensning og Presning
samt alle Omforandringer

Pouls Presseri

Telf. 906 Frederikshavn

Toldbodens Motorfærge
& Transportforretning

v/ N P. Winding

Tlf. Central 13717

Privat: Byen 3086

Henning Fink Skibs- og Befragtningsagentur
Telegr.-Adr.: »Finkship« - Telf. C. 4056 & 4057
KØBENHAVN K., Nyhavn 35 - Privat: Sundby 3726

AARHUS

Chr. Rasmussen
Mejlgade 41
Kød og Paalæg
Telefon 3362

Karavellen's
RESTAURANT OG VINSTUE
Aaboulevarden 9 - Aarhus
Telefon 11195 - 11196

Marie Christensen

Konditori & Thesalon Tlf. 3222
Hjemmebageri Tlf. 1939

Ved Bispetorvet

De private Assurandører

LIMITERET

Stiftet 1786

Palægade 2. Tlf. Centr. 6

Frederikshavn Mælkeforsyning

FREDERIKSHAVN

AALBØRG

• **Aalborg Fiske-Restaurant** •

Specialiteter i

FISKE- OG KØDRETTER

„Richard Nielsen“

Telf. 3270

AALBØRG

Besøg „**Slots-Kroen**“

AALBØRG

Slotsgade 35 - Tlf 1589

ERIK POULSEN

Medlem af Marineforeningen

A. Chr. Berthelsen

SKIBSPROVIANTERINGSFORRETNING

Slotsgade 24

Etabl. 1908

AALBØRG

„**Kvægtorvs-Kroen**“

AALBØRG

Nyhavnsgade 16

P. LEY

Telefon 6699

Husk! AALBØRG SØEKVIPERING

naar det gælder gode Varer

Sømandshjemmet — Telf. 4976

H. N. Hansen

C. HOFMAN

Indehaver: CHR. AKS

URE — BRILLER

Bispensgade 11 Telf. 1329

Aalborg ny

Vognmandsforretning

ved Erik Larsen

Kjellerupsgade 5 Telf. 115

RANDERS

ELEKTRO- OG AUTOGENSVEJSNING
O. Munksgaard-Nielsen
MASKINFABRIK SKIBSSMEDJE
Grdl. 1910 RANDERS Tlf. 838
W. OMSTILLING

Transportabelt Lufthanlæg
og elektrisk svejsning

Maskinfabrik &
Skibssmedie

KOJCK & THOMSEN
L. Bredalsgade
Telefon 1687 - 285 4, Randers

Mollers Vaskeri

(A. Hermansen)

Karolinegade 3 Randers

Nærmeste Vaskeri ved Havnen

»Leverandør til Marinen«

H. SVINDT

Dytmærskens 1 - Tlf. 3477

Maskinbygning Randers

Jernkonstruktioner

Maskinreparationer

Chas. Mortensen

Sejl, Presning, Flag og

Teltfabrik

RANDERS Tlf Randers 529

A. Mollerup Lanng

Maskinværksted - Skibssmedie

Dytmærskens 15

Reparationer

Randers — Telefon 1015

Elektro- og

udføres

Hoved Nr. 3412 - 1931

Autogen-

Svejsning

PETER AÆN - VAADBINDER

FREDERIKSHAVN Telefon 696 — Telefon 696

Rødspætte-, Torsk-, Silde- og Kullervaad

samt alle Slags Trawl - Altid omgaaende Levering

Sømandshjemmet

FREDERICIA

„C. KONGE“ — Telefon 295

Oldenborggade 13